

Zpráva o činnosti národní korespondentky pro genocidu, zločiny proti lidskosti, válečné zločiny a ostatní trestné činy, které se nepromlčují, za rok 2018

V oblasti spadající pod činnost národní korespondentky pro genocidu, zločiny proti lidskosti, válečné zločiny a ostatní trestné činy, které se nepromlčují, nebyly v České republice zaznamenány žádné trestné činy či události, které by přímo spadaly do této kategorie.

Z pohledu mezinárodní justiční spolupráce je důležité zmínit současné omezené možnosti spolupráce s Mechanismem pro vyšetřování a trestní stíhání osob odpovědných za nejzávažnější zločiny podle mezinárodního práva spáchaných v Sýrské arabské republice od března 2011 (*International, Impartial and Independent Mechanism*) – podrobnosti ohledně vzniku a pravomocí viz zpráva korespondenta za rok 2017.

Cílem tohoto Mechanismu je, kromě shromažďování důkazů, rovněž jejich sdílení s národními vyšetřovacími orgány. Jelikož se bude jednat o důkazní materiály, tyto bude nutné získávat a sdílet cestou žádostí o právní pomoc. Státy si tak budou muset vyřešit, zda mají právní podklad pro spolupráci s tímto Mechanismem.

Z charakteristiky Mechanismu je zřejmé, že se nejedná o mezinárodní soud či tribunál, tudíž v současnosti by spolupráci s tímto mechanismem nebylo možné poskytnout na základě ustanovení části čtvrté zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních „Spolupráce s mezinárodními trestními soudy a tribunály“.

O této skutečnosti byli informováni zástupci Ministerstva spravedlnosti dne 27. 7. 2018 při jednání neformální pracovní skupiny kontaktních osob pro účely Sítě kontaktních bodů EU pro vyšetřování a stíhání genocidy, zločinů proti lidskosti a válečných zločinů, s návrhem zvážení novelizování příslušných ustanovení ZMJS.

Zástupkyně Odboru azylové a migrační politiky MV ČR v rámci jednání této neformální pracovní skupiny rovněž zdůraznila potřebu zajistit praktickou spolupráci s policií, tj. aby ze strany policie byl ustanoven vhodný kontakt, na který se bude moci obracet OAMP v případech, kdy při pohovoru v rámci azylového řízení budou zjištěny informace zejména od obětí či svědků zločinů genocidy, válečných zločinů, zločinů proti lidskosti, tak aby bylo zajištěno, že bude s informací tohoto typu dále erudovaně naloženo a zajištěn případný další postup především s ohledem na vytěžení zdroje

informací za účelem jejich zaznamenání a zajištění dalšího relevantního postupu (např. předání výše uvedenému Mechanismu).

V listopadu 2018 byla NCOZ, sekce terorismu a extremismu, ustanovena na policejní úrovni kontaktním bodem pro otázky genocidy, zločinů proti lidskosti a souvisejícím trestným jednáním.

Národní korespondentka se pravidelně účastní zasedání Evropské sítě kontaktních bodů pro vyšetřování osob odpovědných za genocidu, zločiny proti lidskosti a válečné zločiny v Den Haag, Nizozemí a neformální pracovní skupiny kontaktních osob pro účely Sítě EU pro vyšetřování a stíhání genocidy, zločinů proti lidskosti a válečných zločinů ustavené na Ministerstvu spravedlnosti ČR.

Dne 30. 1. 2019

JUDr. Anna Richterová